Livsmedelsverket

2023-12-11

Avdelningen för myndighetsstöd
Enheten för ekonomi

Kostnadsunderlag, beräkning av timtaxa för kontroll av slaktverksamhet som inte omfattas av fasta belopp 2024–2026

1 Metoder för tidsredovisning

Sammantaget ställer lagstiftningen stora krav på redovisningen av arbetstiden. Redovisningsplanen utgör grunden för myndighetens uppföljning av kostnader och kopplar ihop verksamheten med ekonomin. Tidredovisning är i det sammanhanget en förutsättning för att få en rättvisande bild av kostnaderna. Redovisningsplanen är vanligen indelad i dels externredovisning (kontoplan), dels internredovisning (objektplanen). Externredovisningen visar vad som händer mellan myndigheten och omvärlden medan internredovisningen hanterar händelser, omfördelningar och resursanvändning inom myndigheten.

När man avgjort vilken information som behövs bör man se om den kan tas fram utan tidredovisning. Om det inte är möjligt bör man överväga vilken metod som är lämplig. Det finns tre huvudmetoder att redovisa arbetad tid för tjänsteproducerande verksamheter, nämligen *individuell tidredovisning*, *frekvensstudier* och *skattningar*. Individuell tidredovisning är den i särklass vanligaste metoden inom statsförvaltningen följd av skattningar och sist frekvensstudier. Vid individuell tidredovisning anger personalen själv hur den har fördelat sin arbetade tid med stöd av instruktioner utifrån objektplanen. Inrapporteringen görs normalt i ett webbaserat formulär, på pappersblanketter eller på en Excelblankett. Vid frekvensstudier och skattningar kan personalen ange tidsåtgången på samma sätt som vid individuell redovisning men då endast periodvis. Man kan också låta någon annan person än den som utför arbetet direkt observera och anteckna tidsåtgången (frekvensstudier) eller på annat sätt bedöma tidsåtgången (skattningar). De tre metoderna har både likheter och skillnader när det gäller regelbundenhet, omfattning och kostnader (se vidare ”Tidredovisning behövs i statlig förvaltning”, ESV 2007:15).

Livsmedelsverket har en kombination av metoder med både en individuell tidredovisning och skattningar. De medarbetare som är anställda inom avdelningen för Livsmedelskontroll redovisar arbetad tid genom individuell tidsredovisning vilket innebär att arbetad tid kostnadsförs som lönekostnad på kontrollverksamheten.

För de stödfunktioner (se 2.4.1 - 2.4.3 och 2.7.4) som arbetar direkt mot kontrollen, men inte är anställda inom kontrollen, finns ingen direkt tidredovisning mot avgiftsbelagd verksamhet. Där har istället arbetstiden för dessa arbetsuppgifter skattats. Detta har skett genom att ansvarig avdelningschef bedömt hur stor andel av den nedlagda arbetstiden som är avgiftsgrundande. De skattade kostnaderna har fördelats mellan de olika avgiftsbelagda verksamheterna, inom avdelningen för Livsmedelskontroll, med respektive andel kontrolltimmar av totalt antal kontrolltimmar som fördelningsnyckel.

Sammantaget ger detta en tydlig och transparant redovisning av den kostnadsmassa som ligger till grund för avgiftsuttaget för 2024-2026.

2 Kostnadsmassa till grund för ny beräkning av timtaxa

Från och med 2024 införs fasta belopp vid slakterier och vilthanteringsanläggningar. Den kontroll som sker på anläggningarna avseende slaktverksamhet utöver den kontroll som omfattas av fasta belopp efterhandsdebiteras per påbörjad kvart enligt detta kalkylunderlag. För kontroll av integrerade verksamheter vid slakterier och vilthanteringsanläggningar tas en avgift ut enligt timtaxan för övriga livsmedelsanläggningar.

Timtaxan för 2024 – 2026 är beräknad per en prognostiserad genomsnittlig årlig kostnad 2024 – 2026 motsvarande 2 420 tkr.

Kostnadsprognosen är framtagen utifrån den kostnadsmassa vilken ska ingå i kalkylen i beräkningen av timtaxorna för slakterier och vilthanteringsanläggningar enligt artikel 81 i förordning (EU) 2017/625.

För de kostnader som hänförs till avgifterna enligt detta kalkylunderlag har de totala kostnaderna fördelats med antal kontrolltimmar för dessa verksamheter då kostnaderna fram tom 2023 ingått i samma kostnadsammas som kostnader för vilka det från 2024 ska utgå avgifter med fasta belopp.

2.1 Kostnader avseende kontroll vid slakterier och vilthantering

	2024	2025	2026
Konto (tkr)	**Budget**	**Prognos**	**Prognos**
Lönekostnader	2 180	2 230	2 260
Internt sålda tjänster	-220	-230	-230
Internt köpta tjänster	40	40	40
Lokalkostnader	50	50	50
Externa tjänster	50	50	50
Driftkostnader	230	240	240
Avskrivningar	50	50	50
Kostnader	**2 380**	**2 430**	**2 460**

Genomsnittlig kostnad för 2024-2026 är 2 420 tkr. Myndigheter ska principiellt anpassa kalkylen så att den över tid, på några års sikt, når en kapitalförändring som ger noll kronor som resultat. Vid beräkning av timtaxor har en kostnad på 2 420 tkr används som grund i kalkylen. Tidigare avgiftsmodells underskott kommer ej att överföras till den nya avgiftsmodellen. Inget balanserat resultat ingår i kalkylen.

Kostnadsposterna nedan redovisas utifrån prognostiserade kostnadsnivåerna 2024. För 2025-2026 har kostnaderna räknats upp med allmän pris- och löneuppräkning[1].

2.2 Lönekostnader (2 180 tkr)

Operativt arbete inom kontrollen
Inom ramen för det operativa arbetet inom kontrollen har arbetstid för officiell veterinär (OV), officiell assistent (OA), avdelningschef, enhetschef samt teamchef medräknats i kostnadsmassan. I kostnadsmassan ingår också arbetstid för administratörer som arbetar direkt mot officiell veterinär, officiell assistent, avdelningschef, enhetschef samt teamchef. Det ingår enbart tid som härrör ur kontrollverksamheten. Kostnader som inte härrör och inte är att betrakta som godkända kostnader enligt artikel 81 hanteras som avdrag. Ej godkänd arbetskostnad belastar alltså inte avgiftsuttaget utan finansieras av annan verksamhet och redovisas därför som en intern intäkt, se redogörelse om det under rubrik 2.3 Internt sålda tjänster.

[1] Lönekostnaderna har räknats upp med 2,3 procent för 2025 och 1,3 procent för 2026. Övriga kostnader har räknats upp med 2,3 procent för 2025 respektive 1,9 procent för 2026.

De medräknade arbetsuppgifterna avser stöd och faktiska arbetsuppgifter i frågor rörande:

- Förberedelse kontrollbesök
- Administration efter kontroll
- Kontroll av livsmedelsföretagare
- Skrivande av sanktionsbeslut
- Arbete med avgiftsbeslut inkl. fakturering av avgifter
- Ledningsstöd avdelningen för Livsmedelskontroll
- Projekt rörande kontrollen
- Arbetsgrupper inom avdelningen för Livsmedelskontroll
- Leda och samordna inom avdelningen för Livsmedelskontroll
- Arbetsmiljöarbete

Tidsredovisningen för dessa personalgrupper följer den organisatoriska indelningen av avdelningen för livsmedelskontroll och underlaget bygger på faktisk tidsredovisning för 2022 års samt på 2023 års prognos för samma verksamhet med justeringar för kända förändringar i omfattning och organisationstillhörighet. Med detta som underlag har ansvariga enhetschefer och avdelningschef skattat lönekostnaden för åren 2024–2026.

	Prognos 2023
Avdelningschef inkl. stab	140
Enheten för kontrollstöd	140
Enheterna för slaktkontroll i norra Sverige, mellersta Sverige samt södra Sverige	1 910
Semester- och kompskuld	-10
Lönekostnader totalt	**2 180**

I lönekostnaden ingår socialförsäkrings- och pensionsavgifter samt försäkringskostnader för personalen. Justering sker för uppskattat semesterlöne- och kompskuldssaldo.

2.3 Internt sålda tjänster (-220 tkr)

Intäkter för internt sålda tjänster avser intäkter för ersättning när avdelningen för Livsmedelskontroll utför provtagning av salmonella, restsubstanser och dioxin för kontrollprogrammens räkning. Ersättningen är beräknad på schablontid för

provhantering på slakterierna och vilthanteringsanläggningarna samt timtaxorna för slakteri och vilthanteringsanläggningar. Schablontiden beräknas utifrån faktiskt utfall tidigare år eller i de fall det saknas på skattningar utifrån typ av prov I denna post ingår också justering för övriga kostnader när en medarbetare inom den avgiftsbelagda verksamheten arbetar med andra arbetsuppgifter som inte ska finansieras av avgifter d.v.s. när personal arbetar inom andra sakområden såsom livsmedelsstrategin, civilt försvar, uppdragsverksamhet med provtagning åt andra myndigheter, arbete med utlämnande av handlingar med mera.

2.4 Internt köpta tjänster (40 tkr)[2]

Lönekostnader inom internt köpta tjänster avser personer som arbetar direkt mot kontrollen alternativt utför arbetsuppgifter som härrör ur kontrollen men som organisatoriskt är placerade inom andra avdelningar vid Livsmedelsverket. Här ingår även driftkostnader där kostnaderna bokförs inom andra avdelningar men avser en kostnad som är direkt kopplat till kontrollen alternativt härrör ur kontrollen. En helårsarbetskraft beräknas till 1675 timmar[3].

Då ingen tidredovisning sker direkt mot avgiftsbelagd verksamhet har arbetstiden för de medräknade arbetsuppgifterna skattats. Skattningen görs totalt för livsmedelskontrollen inom avdelningen för Livsmedelskontroll. Detta görs årligen i samband med budgetarbetet och de beräknade kostnaderna i underlaget har utgått från 2023 års skattningar. Utifrån de totala skattningarna har den totala kostnaden fördelats till de lika kontrollverksamheterna inom avdelningen genom att fördela på antal kontrolltimmar för respektive verksamhet.

För registraturen sker kostnadsberäkningen utifrån antal ärenden.

Löneadministration och arbetsmiljö	10
Ekonomi, redovisning och inköp	20
Service och vaktmästeri	0
Registratur	0
Verksjurist	0
IT-support	10
Huvudskyddsombud	0
Kostnader avgifter[4]	**40**

[2] Kostnadsuttaget är i enlighet med artikel 81a och 81b i kontrollförordningen.
[3] Administrativ personal beskrivs utifrån årsarbetskrafter. En årsarbetskraft har beräknats till en debiteringsgrad om 81 % d.v.s. 1 675 timmar/år.
[4] Kostnader för de poster som redovisas 0 kr ingår, men då kostnaderna är mindre än 10 tkr har den ej tagits med vid beräkningen av timtaxan.

2.4.1 Löneadministration och arbetsmiljö (10 tkr)

Avseende Löneadministrationen har del av arbetstid för löneadministratörer medräknats i kostnadsmassan.
De medräknade kostnaderna avser följande arbetsuppgifter:

- Löneutbetalning av kontrollens personal
- Arbetsmiljöutbildningar för kontrollens chefer
- Rehabiliteringsutbildningar för nya chefer

2.4.2 Ekonomi, redovisning och upphandling/inköp (20 tkr)

Avseende ekonomiavdelningen har del av arbetstid för redovisningsansvarig, redovisningsekonom, ekonomiassistent, systemadministratör och inköpare medräknats i kostnadsmassan.

De medräknade arbetsuppgifterna avser stöd och faktiska arbetsuppgifter i frågor rörande:

- fakturering av avgifter
- redovisning av inbetalningar, påminnelser, inkassoärenden avseende kontrollens kunder
- hantering av kontrollens leverantörsfakturor
- upphandlingar i samverkan med kontrollens personal av ex laboratorieanalyser, kemikalier, provtagningsutrustning m.m.
- löpande beställningar av utrustning i form av ex kläder, skor m.m.
- stöd till avdelningen för Livsmedelskontroll ekonomihandläggare med uppföljning av tidrapportering, rättningar av tid samt övrig hjälp i ekonomisystemet
- medverkan i diverse verksamhetsanknutna projekt för kontrollen avseende bland annat utveckling av faktureringsverktyg för kontrollen

2.4.3 IT-support (10 tkr)

Avseende IT-support har del av arbetstid för support medräknats i kostnadsmassan.
De medräknade arbetsuppgifterna avser stöd i frågor rörande:

- Support av Windows operativsystem med standard- och specialapplikationer och programvaror som är kontrollens bassystem
- Konfiguration och administration av molnlösningar

- Beställning av IT-utrustning, felsökning och övrig hantering för att hitta lösningar på tekniska problem kopplat till kontrollens system

2.5 Lokalkostnad (50 tkr)

2.5.1 Regional lokalkostnad (40 tkr)

Lokalkostnad för regionala kontor inom den operativa kontrollen[5]. Livsmedelsverket har totalt 49 regionala kontor där anställda inom kontrollverksamheten arbetar. Endast 43 kontor avser kontrollverksamheten vid slakterier- och vilthanteringsanläggningar och merparten av kontrollens medarbetare är stationerade vid de regionala kontoren.

2.5.2 Lokalkostnad, Uppsala (10 tkr)

Denna kostnad avser kontorskostnad för de medarbetarna vilka arbetar inom avdelningen för Livsmedelskontroll och är fysiskt stationerade på kontoret i Uppsala. Totala antalet medarbetare som är stationerade i Uppsala uppgår till 378 st. Av dessa arbetar ca 20 stycken inom avdelningen för Livsmedelskontroll med arbetsuppgifter hänförliga till kontrollen, d.v.s. 5,3 %. Totala lokalkostnader för kontoret i Uppsala uppgår till 45 mkr och avser 8 000 kvm. Av denna yta står myndighetens laboratorieverksamhet för ca 3 000 kvm. Den del av lokalkostnaden som avser övriga verksamheten uppgår således till knappt 2/3, i kronor ca 28,1 mkr.

Den del av lokalkostnaden som ska bäras av avdelningen för Livsmedelskontroll uppgår till ca 1 500 tkr varav 10 tkr kan anses härröra ur kontrollen för kontroll som sker på slakterier och vilthanteringsanläggningar utöver fasta avgifter. Fördelningen inom avdelningen för Livsmedelskontroll har som grund antal kontrolltimmar av totalt antal kontrolltimmar.

2.6 Externa tjänster (50 tkr)

Kostnader för externa tjänster har i den del det härrör ur kontrollen medräknats i kostnadsmassan. För avdelningsgemensamma kostnader har dessa fördelats utifrån antal kontrolltimmar. Dessa kostnader fördelar sig enligt nedan.

[5] Kostnadsökning mot föregående kalkylunderlag avseende år 2023 beror på uppräkning enligt avtal.

Laboratorieanalyser	10
Post- och teletjänster	10
Konsulttjänster	30
Kostnader	**50**

2.6.1 Laboratorieanalyser (10 tkr)

Avser kostnader för analyser som utförs på externa laboratorier.

2.6.2 Post- och teletjänster (10 tkr)

Avser kontrollens kostnader för mobiltelefon och telefonabonnemang samt portokostnader.

2.6.3 Konsulttjänster, kurs och konferens (30 tkr)

Avser denna specifika avgifts kostnader för chefscoaching och teamutveckling. Den största kostnadsposten avser kurser och konferenser för vidareutbildning, EU-kurser om livsmedelssäkerhet mm (BTSF), avdelningen för Livsmedelskontrolls utbildningsdagar, enhetskonferens och chefsutbildning.

2.7 Driftkostnader (230 tkr)

Driftkostnader i den del kostnaderna härrör ur kontrollen har medräknats i kostnadsmassan. Kostnaden baseras på redovisad kostnad för verksamheten. För avdelningsgemensamma kostnader har dessa fördelats utifrån antal kontrolltimmar. Kostnader för drift fördelar sig enligt nedan;

Övriga externa personalkostnader	20
Resor	100
Övriga externa driftkostnader	30
IT-kostnader	80
Kostnader	**230**

2.7.1 Övriga externa personalkostnader (20 tkr)

Avser kostnader för företagshälsovård, friskvårdsbidrag, skyddsutrustning samt enklare förtäring såsom kaffe/te och frukt.

2.7.2 Resor (100 tkr)

Avser kostnader för resor som utförs till och från slakteri- och vilthanteringsanläggningar samt resor kopplade till arbetsuppgifter som ingår i kontrollverksamheten, se punktlista arbetsuppgifter under rubrik 2.2 Lönekostnader.

2.7.3 Övriga externa driftkostnader (30 tkr)

Avser kostnader för reparationer och underhåll av bilar, drivmedel för bilar samt förbrukningsmaterial som laboratorie- och kontorsmaterial.

2.7.4 IT-kostnader (80 tkr)

Avser kostnader för drift, utveckling och förvaltning av avdelningen för Livsmedelskontroll IT-utrustning och IT-system. Avseende Systemutvecklare har del av arbetstid för utveckling och förvaltning av IT-system som kontrollen använder medräknats i kostnadsmassan. Tiden avser även krav- och behovsidentifiering av det IT-stöd som kontrollverksamheten behöver. Driftkostnader avser faktiska kostnader för de system vilka används i kontrollen. Kostnaderna inkluderar således både löne- och driftkostnader hänförliga till kontrollverksamheten (se 2.4.6 för kostnader hänförliga till lönekostnader för arbetad tid med support). De faktiska arbetsuppgifterna rör:

- Förvaltning och utveckling av kontrollens egna systemstöd (Edit). Systemet är special utvecklat och tillgodoser kontrollens behov av processtöd, dokumentation, rapportering och fakturering
- Förvaltning av TietoEvry som är kontrollens system för integrerad del av diarieföring och handläggning av ärenden inom kontrollen
- Programmera och designa det IT-stöd som verksamheten behöver
- Vidareutveckling av befintliga system
- Kostnader för datorer som används i kontrollverksamheten
- Mjukvarukostnad som avser licenskostnader för de olika IT-lösningar som behövs i kontrollens verksamhet
- Hårdvarukostnad i form av driftkostnader för server, kostnader för datakopplingar och datahall.

2.8 Avskrivningar (50 tkr)

Avser kostnader för avskrivningar av IT-system samt bilar och möbler som härrör ur kontrollen.

Immateriella anläggningstillgångar (50 tkr)	
Datalager	0
Systemstöd, kontrollens eget systemstöd, avgifter	20
Systemstöd, kontrollens eget systemstöd, Edit	30
Kostnader	**50**

2.8.1 Systemstöd avgifter (20 tkr)

Avskrivningskostnad för nytt systemstöd som används för beräkning och fakturering av avgifter inom kontrollverksamheten enligt ny avgiftsmodell (från 1 jan 2022) som innebär övergång till efterhandsdebitering.

2.8.2 Systemstöd kontrollens eget systemstöd, Edit (30 tkr)

Avskrivningskostnad för nytt systemstöd som planeras driftsättas i början av 2024. Systemstödet används för att planera och dokumentera all livsmedelskontroll som utförs.

Avdelningen för myndighetsstöd
Enheten för ekonomi

2023-12-11

Bilaga, Beräkning timtaxa och avgiftsintäkter slakterier- och vilthanteringsanläggningar 2024–2026

Bilagan beskriver Livsmedelsverkets uttag av avgiftsintäkter för slakterier och vilthanteringsanläggningar.

1 Beräkning av timtaxa och avgiftsintäkter

Timtaxan för 2024 är beräknad per en prognostiserad årlig kostnad år 2024-2026 2 420 tkr. Avgiftsintäkterna 2024–2026 beräknas uppgå till 2 450 tkr.

Timtaxorna är beräknade genom att de totala genomsnittliga kostnaderna dividerats med antal kontrolltimmar. Kostnaderna per timme är beräknad utifrån den genomsnittliga prognostiserade kostnaden för åren 2024–2026 per kostnadspost i resultaträkningen i avsnitt 2.1. I avsnitten 2.2 till 2.8.2 redovisas prognostiserade kostnaderna för 2024. Timtaxorna är beräknade i kronor.

1.1 Timtaxor, grundavgift och inställelseavgift

Timtaxor, slakteriverksamhet vid slakterier och vilthanteringsanläggningar, anläggningar med resor	
Lön exkl. resor, timkostnad	1 508
Lön resor, timkostnad	137
Internt sålda tjänster, timkostnad	-97
Internt köpta tjänster, timkostnad	16
Lokaler, timkostnad	81
Externa tjänster, timkostnad	32
Drift exkl. resor, timkostnad	73
Drift resor, timkostnad	128
Avskrivningar, timkostnad	24
Underskott, timkostnad	87
Timtaxa	**1 989**
Timtaxa, avrundad	**1 990**

Timtaxor, slakteriverksamhet vid slakterier, anläggningar utan resor	
Lön, timkostnad	1 508
Internt sålda tjänster, timkostnad	-101
Internt köpta tjänster, timkostnad	16
Lokaler, timkostnad	81
Externa tjänster, timkostnad	32
Drift, timkostnad	73
Avskrivningar, timkostnad	24
Underskott, timkostnad	87
Timtaxa	**1 720**
Timtaxa, avrundad	**1 720**

1.2 Timkostnader

I beräkningen av timtaxa 2024–2026 har 2 500 antal timmar, varav 1 200 timmar för riskbaserad kontroll och 1 300 timmar för kontroll som ursprungligen inte var planerad. Uppskattningen bygger på tidredovisad tid 2022. För den riskbaserade kontrollen av livsmedelsföretag vid slaktverksamhet omfattas en del av den kontrollen inte av fasta avgifter och ingår därmed i kalkylen. Det handlar exempelvis om kontroll avseende spårbarhet, handelsnormer, livsmedelsinformation och märkning. Denna del uppskattas uppgå till ca 20 procent av den totala tiden som läggs på riskbaserad kontroll.

Lönekostnader exkl. restid[6]	
Kostnader	2 080 000
Timmar	2 500
Kostnad per timme	**832**

Lönekostnader restid[7]	
Kostnader	140 000
Timmar	1 200
Kostnad per timme	**117**

[6] Restid till/från anläggningarna vid kontroll är exkluderad i posten. I kostnaden ingår restid för exempelvis ledning och kompetensutveckling. Se även not 15.
[7] Enbart restid till/från anläggningarna vid kontroll. Se även not 14.

Kostnader sålda tjänster	
Kostnader	-230 000
Timmar	2 500
Kostnad per timme	**-92**
Kostnader internt köpta tjänster,	
Kostnader	40 000
Timmar	2 500
Kostnad per timme	**16**
Lokaler	
Kostnader	50 000
Timmar	2 500
Kostnad per timme	**20**
Externa tjänster	
Kostnader	50 000
Timmar	2 500
Kostnad per timme	**20**
Drift exkl. reskostnader[8]	
Kostnader	130 000
Timmar	2 500
Kostnad per timme	**52**
Drift reskostnader[9]	
Kostnader	110 000
Timmar	1 200
Kostnad per timme	**92**
Avskrivningar	
Kostnader	50 000
Timmar	2 500
Kostnad per timme	**20**

[8] Reskostnader till/från anläggningarna vid kontroll är exkluderad i posten. I kostnaden ingår reskostnader för exempelvis ledning och kompetensutveckling. Se även not 17.
[9] Enbart reskostnader till/från anläggningarna vid kontroll. Se även not 16.

1.3 Beräknade avgiftsintäkter

Livsmedelsverket ska vart tredje år samråda med Ekonomistyrningsverket om de avgifter som myndigheten tar ut. Samråd ska också göras innan beslut om väsentligt förändrad avgift eller av ny avgift. Avgiften utformas, till exempel som fast pris eller löpande räkning. Bestämmelserna gäller endast för sådan avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna *helt eller till en bestämd del* beräknas täcka verksamhetens kostnader och där Livsmedelsverket har rätt att disponera avgiftsinkomster.

En avgift definieras normalt som en ersättning som *helt eller delvis* ska täcka statens kostnader för en direkt motprestation. För att uppnå tillåten kostnadstäckning i respektive avgiftsbelagd verksamhet ska myndigheten beräkna avgiftsnivån så att de långsiktiga godkända, legala kostnaderna täcks. Detta innebär att avgifterna ska beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten tillåtna kostnader.

	Timmar/antal	Avgifter, kr
Avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, med resor	600	650 000
Avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, utan resor	700	620 000
Avgifter för slakterier och vilthanteringsanläggningar, med resor	600	650 000
Avgift för slakterier, utan resor	600	530 000
Avgiftsintäkter totalt	**2 500**	**2 450 000**